



Postadres:  
Postbus 150  
2670 AD Naaldwijk  
Bezoekadres:  
Verdilaan 7  
2671 VW Naaldwijk  
T 14 0174  
F (0174) 673 600  
E [info@gemeentewestland.nl](mailto:info@gemeentewestland.nl)  
I [www.gemeentewestland.nl](http://www.gemeentewestland.nl)

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			18-0164027	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
P. Moerman		BV.FC	(0174) 67 2631	<b>04 JULI 2018</b>
ONDERWERP				
Accountantsverslag 2017				

Geachte gemeenteraad,

U hebt op 17 november 2015 Verstegen Accountants en Adviseurs aangewezen als de nieuwe controlerend accountant voor onze gemeente. De jaarrekening 2017 is de derde jaarrekening van Westland die Verstegen heeft gecontroleerd.

Op basis van zijn controle heeft Verstegen het accountantsverslag 2017 opgesteld. Men heeft op grond van de bevindingen een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Het controlerapport van Verstegen stemt ons tevreden. De accountant geeft aan dat er in 2017 binnen de gemeente prioriteit is gegeven en zorgvuldige aandacht is besteed aan een correcte waardering van de grondposities. Daarnaast geeft men aan dat de gemeente in het sociaal domein de nodige en mogelijke stappen heeft ondernomen om de onzekerheden over de afrekening van de kosten zoveel als mogelijk te matigen.

De accountant heeft een aantal aanbevelingen en adviezen aan ons meegegeven die er op gericht zijn de interne beheersing verder te verbeteren. In het algemeen onderschrijven wij de aanbevelingen. We nemen deze, voor zover nog niet al in praktijk gebracht, over, in het bijzonder de aanbevelingen ten aanzien van de rechtmatigheid van aanbestedingen. Op een aantal aanbevelingen en opmerkingen van de accountant gaan wij hieronder nader in.

#### *Interne controle*

Voor wat betreft de verbijzonderde interne controle (VIC) heeft de accountant vastgesteld dat deze veel aandacht heeft gehad van de gemeente. Daarbij geeft men aan dat er voorwaartse stappen zijn gezet maar dat op onderdelen nog verdere verbeteringen nodig zijn. Wij zien de ingezette verbeterstappen onder meer terug in het feit dat de organisatie zelf de rechtmatigheidsfout in belangrijke mate heeft geconstateerd en intern heeft gecommuniceerd; het zogenoemde systeem van 'checks and balances' werkt derhalve naar behoren. De technische aspecten hieromtrent zijn overigens in het Raadsoverleg Financiën van 29 mei jl. reeds besproken in aanwezigheid van de accountant.

Ook in 2018 zullen wij verder gaan met de doorontwikkeling van de verbijzonderde interne controle. De aanbevelingen van de accountant zullen hiervoor belangrijke input vormen. Zo zullen

we in 2018 het bestaande toetsingskader in het kader van de financiële rechtmatigheid opnieuw bezien en daarbij expliciet de aansluiting met de interne controles meenemen. Verder wordt er vanaf het controlejaar 2018 per VIC een plan van aanpak opgesteld zodat er gedurende het controlejaar, in plaats van achteraf, toetsing mogelijk is. Tot slot zal in 2018 het team inkoop een tussentijdse interne controle / inventarisatie uitvoeren om te bepalen of er, indien van toepassing, bij het aangaan van nieuwe overeenkomsten, inderdaad gebruik is gemaakt van procesbegeleiding van het team inkoop.

#### *P&C-cyclus*

Evenals in het accountantsverslag over rekeningjaar 2016 benadrukt de accountant het belang dat gedurende het gehele jaar zicht bestaat op de verwachte ontwikkeling van het resultaat over het boekjaar. Dat onderschrijven wij nog steeds. Sinds een aantal jaar rapporteren wij de raad periodiek in lijn met de afspraken uit de notitie 'De P&C-cyclus nader beschouwd' en met de jaarlijks aan uw raad over te leggen P&C-kalender. Wel merken wij in deze context weer op dat het batig saldo van de jaarrekening in belangrijke mate (zoals door de voordelen grondexploitaties) is ontstaan door afwijkingen en voordelen die ten tijde van het opstellen van de ProRap (september/oktober 2017) nog niet bekend waren.

#### *Grondexploitaties*

De accountant stelt dat meerdere grondexploitaties (vanzelfsprekend) omvangrijke ramingen van kosten en opbrengsten bevatten. Voor een aantal van deze ramingen zijn de kosten en opbrengsten nog normatief bepaald. Een deel van de ramingen is (nog) niet nader onderbouwd en bestaat uit schattingen en ramingen die geactualiseerd moeten worden. Versteegen geeft vervolgens aan dat college en raad (h)erkennen dat het zo goed mogelijk schatten van uitkomsten onzekerheden met zich meebrengt, doch van mening zijn dat de ramingen en scenario's naar dit moment de beste inschattingen zijn. De accountant adviseert ons om de ramingen in de grondexploitatieberekeningen steeds verder te verfijnen en waar mogelijk nader te onderbouwen en te actualiseren.

Wij tekenen hierbij aan dat de organisatie kostenramingen binnen de afgesproken procedures (Ruimtelijke Aanpak Projecten) opstelt. In de initiatieffase (normatief) wordt veelal gewerkt met gangbare kengetallen. In de uitvoeringsfase worden deze verder uitgewerkt en onderbouwd (besteksniveau). Deze werkzaamheden vinden plaats conform de werkafspraken, zoals die binnen de gemeente zijn gemaakt en sluiten aan op de principes van projectmatig werken.

#### *Uitvoering WMO*

De accountant constateert dat voor een aantal kleinere zorgaanbieders die voor ca. € 1 mln. WMO-begeleiding leveren, er geen controleverklaring aanwezig is. Men merkt dit bedrag aan als onzeker voor getrouwheid en rechtmatigheid. Voor de goede orde wijzen wij erop dat dit samenhangt met de afspraak binnen de zogenoemde H4 dat zorgaanbieders waarbij het totaalbedrag van de productieverantwoordingen op H4 niveau kleiner is dan € 125.000 geen accountantsverklaring hoeven aan te leveren, maar alleen een bestuurdersverklaring.

#### *Voorziening pensioen wethouders*

Ten aanzien van de bepaling van de hoogte van de voorziening pensioen wethouders maken wij gebruik van een deskundige externe partij om de actuariële berekeningen te maken. De uitgangspunten en de belangrijkste wijzigingen worden kritisch door ons bekeken. Wij herhalen andermaal onze opvatting dat wij het controleren van de actuariële berekeningen op juistheid niet

wenselijk achten. Dit zou – zoals wij de afgelopen jaren ook al opmerkten – betekenen dat wij de nu bewust hiervoor ingeschakelde externe expertise ook intern moeten ontwikkelen.

#### *Voorziening grafrechten*

De accountant meldt dat in 2017 uit de Vraag en Antwoordenrubriek van de Commissie BBV duidelijk is geworden dat de afkoopsommen van grafrechten moeten worden toegekend aan het aantal jaren waarop deze betrekking hebben. Onze gemeente heeft dit met terugwerkende kracht naar 1 januari 2017 verwerkt in de voorziening grafrechten. Hierdoor wordt een bedrag van afgerond € 5,3 miljoen gedoteerd aan de voorziening en valt voor het lopende boekjaar 2017 een bedrag vrij van € 0,2 miljoen. De accountant geeft aan te kunnen instemmen met de interpretatie van de Commissie BBV, maar stelt ook dat gemeenten aanvullende vragen hebben gesteld over deze uitspraak van de Commissie, specifiek over de administratieve verwerkingwijze ervan. Men stelt dat de beantwoording van deze vragen door de Commissie mogelijk nieuw inzicht zal geven over de verwerking van deze voorziening in de balans van Westland.

Uiteraard zullen wij dit, met name gezien de mogelijke omvang van het effect van een afwijkende uitspraak van de commissie BBV, nauwlettend volgen en u nader informeren zodra hierover meer bekend is.

#### *Verbonden partijen*

De accountant stelt, evenals in het controlerapport bij de jaarrekening 2016, dat men ziet dat via de gemeentelijke bestuurders de verbonden partijen worden verzocht hun jaarstukken tijdig aan te leveren. Wij roepen hierbij graag in herinnering dat wij jaarlijks al in november alle gemeenschappelijke regelingen, waarvan Westland deelnemer is, verzoeken om hun jaarrekeningen tijdig aan de gemeente aan te leveren. Wij blijven de regelingen indien nodig aanspreken op hun wettelijke plicht inzake de aanlevering van de jaarstukken. In belangrijke mate hebben de verbonden partijen hieraan voldaan. Ook zullen wij voor 2018 de centrale registratie continueren van alle verbonden partijen voor wat betreft het moment dat zij hun jaarrekening, inclusief accountantsverklaring bij ons hebben ingediend.

#### *Begrotingsrechtmatigheid*

De accountant stelt dat het bedrag aan overschrijdingen dat meetelt voor het accountantsoordeel inzake de begrotingsrechtmatigheid over 2017 uiteindelijk € 226.000 bedraagt. Wij hebben dit zelf ook gerapporteerd in de jaarstukken. Het gaat hierbij om enkele exploitatiebudgetten waarvoor geldt dat de overschrijdingen in de jaarrekening voorzienbaar kunnen worden geacht ten tijde van het opstellen van de ProRap in het najaar van 2017. Wij zullen aan dit aspect extra aandacht besteden bij de totstandkoming van de ProRap in het najaar van 2018.

#### *Subsidiebaten*

Ten aanzien van de subsidiebaten geeft de accountant te kennen dat ons subsidiedashboard-systeem een nuttig instrument is voor de interne beheersing van de lopende subsidieregelingen binnen de gemeentelijke organisatie. In aansluiting op het advies van de accountant hebben wij dit met ingang van 2017 centraal belegd bij Cluster Bedrijfsvoering.

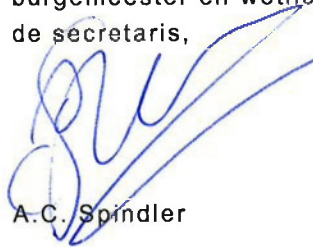
Voor wat betreft de beheersing geeft de accountant aan dat niet per subsidie kan worden vastgesteld aan welke inhoudelijke verplichtingen en/of voorwaarden moet worden voldaan. Wij herkennen ons niet in deze bevinding: het subsidiedashboardsysteem bevat per subsidie alle relevante documentatie waaronder de verplichtingen en voorwaarden.

Daarnaast benadrukt de accountant het belang om toereikende interne beheersingsmaatregelen te treffen, zodat de volledigheid en rechtmatigheid van de subsidiebatens kan worden bepaald en kan worden gemonitord, in ieder geval de omvangrijke en risicovolle subsidies. Wij tekenen hierbij aan dat wij hier met heldere procesbeschrijvingen en functiescheidingen reeds in voorzien hebben.

Samenvattend, met inachtneming van onze bovenstaande kanttekeningen en opmerkingen bij het accountantsverslag zullen wij de adviezen van de accountant ter harte nemen. Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Westland,  
de secretaris, de burgemeester,



A.C. Spindler



A.M.A. van Ardenne-van der Hoeven